

1. KAPITOLA

Stopy

Čtvrtek 22. února 13:30

Přikrčil se za sněhovou závějí a opatrně se po kolenou sklouzl vpřed. Za ním ležely ještě další haldy závějí, které pokrývaly cestu vedoucí vzhůru k domům ve čtvrti Blámyr, kde bydleli zejména mladí zaměstnanci uhelné společnosti. Sem tam projelo kolem auto, ale světla reflektorů na něj nedosáhla. Za poslední půlhodinu tudy ani nikdo neprošel, takže bylo dost nepravděpodobné, že by si někdo sedící postavy vůbec všiml. Sám však měl dobrý výhled.

Bylo mrazivo. Přitáhl si kapuci k obličejí a kožešinový okraj si narazil do čela. Po chvíli to dole začalo ožívat. Tvorečkové vyběhli a skotačili v čerstvě napadaném sněhu. Číhal a téměř ihned našel toho, kterého hledal. Radostí přimhouřil oči. Medvědě si i dnes hrálo venku. Koulelo se po svahu a vmžiku ho obalil sníh. Postavilo se na všechny čtyři, spadlo a zmizelo z dohledu, ale hned se zase objevilo. Směrem k němu poskakovali dva zajíci. Dost jim to na ledu podkluzovalo. Jeden byl zelený a u tváře se mu povislo houpalo natržené ucho. Druhý byl modrý. Pozoroval je tak dlouho, dokud nezaběhli za boudu na druhém konci dětského hřiště.

Po několika minutách se přisunul ještě blíž. Věděl, že za boudou mohou přelézt plot. Navršili tam totiž tak vysokou hromadu sněhu, že i ti nejmenší byli schopni plot překonat. Ne vždycky se jim ale chtělo. Někdy jen tak postávali a svýma jasnýma očima plnýma otázek ho pozorovali – jako by nechápali, co po nich chce, když na ně mával, aby přišli blíž.

Odvází se je i dnes nakrmit – třeba pomerančem? Ne, na to je moc velká zima. Radši zůstane u sladkostí. Ty mají rádi. Sundal si rukavici a zašátral v hlubokých kapsách.

Na opačné straně mateřské školky postávala na horním schodě před vchodem ředitelka a třásla se zimou. Úzkostně pozorovala cestu kolem školky. Blížil se konec února a obloha byla už o mnoho jasnější než před pár dny. Zanedlouho, letos poprvé, vysvitne slunce. Hory kolem arktického městečka se zdvihaly k nebi a mizely v pohádkové říši červenozlatých obláčků. Domy v Longyearbyenu však hluboké stíny stále halily do tmy.

Přestože ředitelka mateřské školky mrzla v hrubě pleteném svetru, stále znepokojeně pozorovala cestu k osvětlenému náměstíčku. Lidé spěchali do obchodů a hned byli zase venku, jen málokdo se s někým zdržel na kus řeči. Zaposlouchala se do zvuků linoucích se klidným mrazivým vzduchem, ale byly nezřetelné – jako by všichni byli uvěznění v papírové krabici.

Ta holka mě fakt štve, kde zase je? Že by se opravdu dokázala vyplížit ven? Učitelkou prostupoval neklid. Nechápala, jak se mohlo Elle podařit otevřít venkovní dveře. Byly přece zamčené na zámek se západkou mimo dosah dětských prstíků. Ne, určitě se někde objeví, stejně jako se již několikrát za tuhle zimu náhle objevily ostatní děti. Bylo to opravdu k vzteku, když nevěděla, kde se

schovávají, a připadalo jí až neuvěřitelné, že přišly na nějaké zákoutí, kde je nikdo nenajde. Nebyla vystrašená. To by bylo až moc silné slovo, ale rozčilená byla ažaž.

Náhle si ředitelka uvědomila, že ji něco znepokojilo. V opačném směru, dolů k Polárnímu hotelu, byla na cestě zřetelná stopa. Lépe řečeno stopy dvě. Pravidelná linka otisku dospělých bot. A vedle maličké šlápoty dětských botiček, které se proplétaly dospělými šlépějami. Mohl někdo Ellu vyzvednout bez ohlášení? V takovém případě by se postarala o to, aby to bylo naposled, co se dotýčný zachoval tak neuváženě. Ředitelka byla zásadová. Jestliže děti vyzvedával někdo jiný než rodiče, požadovala, aby to ohlásili dostatečně dlouho dopředu.

Dvě cestičky šlépějí propadající se do čerstvého sněhu vypadaly mírumilovně. Nedotčené jediným závanem větru se dokonale odrážely v kuželech světla pouličních lamp. Nikde nebylo vidět ani živáčka. Cesta pokračovala dál kolem nové nemocnice, ležící v bezpečí na osvětleném místě naproti školce. Stopy vedly po okraji sněhových závějí, až kam dohlédla. Z potměšlé oblohy se začaly sypat sněhové vločky a nerozhodně poletovaly sem a tam. Nebude trvat dlouho a stopy se ztratí.

Ředitelka si povzdechla a zašla do chodby přeplněné dětským pestrobarevným oblečením, poházeným po poličkách a věšácích. Venku mrzlo, až praštělo, takže učitelky brzy nahnaly děti z hřiště zpět dovnitř. Ellina kombinéza nevisela na správném háčku, ale to ještě nemuselo nic znamenat. Co se týče pořádku, byly děti naprosto nepoučitelné. Ani Ellina hnědá čepice s huňatýma ušima připomínajícíma medvěda neležela v poličce. Dokonce i kozačky byly pryč. Ella byla na ušanku a růžové kozačky s bílým kožešinovým lemováním pyšná. Nikdo jiný takové neměl. Dostala je od babičky z Norska, takže by je určitě nerada ztratila. Učitelka si

pomyslela, že jestli najde ušanku a kozačky, nemůže být Ella daleko od nich.

Mateřská školka se nacházela v centru Longyearbyenu. Místní obyvatelé označení jako náměstí nebo centrum mysleli bez sebemenší špetky ironie. Jen turisté se bavili na jejich účet, protože nazývat centrem skromnou hrstku budov, kde sídlí úřady, obchody a hospody, jim přišlo uhozené.

Tohle však návštěvníci nemohli nikdy pochopit. Vůbec je totiž nenapadlo, že od nejvzdálenějších obydlí v adventdalenském údolí je to k jeřábům dole v přístavu Kullkaie několik kilometrů. Dokonce si nevšimli ani stínů, které halily domy ve čtvrtích Blåmyr a Skjæringa do temnoty. A už vůbec si nepřipouštěli, že by někde mohli narazit na stopy některého z ledních medvědů, kteří si to ve sněhu neslyšně a téměř nepozorovaně štrádávali městem k zamrzlým fjordům. Místní však věděli, že i malé městečko má centrum, kde si člověk může v klidu oddechnout a cítí se v bezpečí. Přímo v centru u klidné cesty osvětlené pouličními lampami stála mateřská školka a nemocnice. Tady ledního medvěda nikdy nikdo neviděl.

Chodník vedl od Polárního hotelu, vinul se přes náměstí s bronzovou sochou horníka, který s ochrannou přilbou na hlavě a lopatou v ruce vypadal jako živý. Kroutil se kolem nového domu Basecampu pyšnicího se stříbřitým obložení z naplaveného dřeva, mezi mostem Rabie a obchodem se sportovními potřebami se rozšiřoval, až se spojil se silnicí Hilmara Rekstena. Pokud se chodci chtěli vydat dál do opuštěné krajiny, mohli pokračovat po silnici, kterou však více využívali řidiči sněžných skútrů.

Po zmíněné cestě už však lidé moc nechodili, jen po

jejím kousíčku, který vedl od parkoviště u budovy deníku *Špicberské listy* k poště a k bance vzdáleným několik metrů. Nebo od parkoviště u administrativních budov nahoru k náměstí. Stále více obyvatel však jezdilo do práce i z práce autem. Takže se postupem času po cestě procházeli jen pejskaři nebo po ní běhali rekreační běžci.

Období polární noci už nebylo jako dřív, kdy se na cestě zastavovali místní obyvatelé na kus řeči. Všichni měli přehled o tom, kdo je venku, kudy šel, co se dělo kolem. Teď už nebylo tak jednoduché všechno sledovat, protože polární noc si předměstí vzala do své moci.

„Našla jsi Ellu?“ Učitelka, která se starala o nejstarší děti, vešla v ponožkách neslyšně do chodby a najednou stála vedle ředitelky.

Ředitelka zaváhala. Nechtěla zbytečně vystrašit své zaměstnance. „Zahlédla jsem dětské stopy přímo pod schody, přece by ale nedokázala... I kdyby se jí nějakým způsobem podařilo zevnitř otevřít, už by nezvládla za sebou zvenku zamknout. Tak vysoko nedosáhne. Jen dospělý by...“ Podívala se sklíčeně na učitelku. „Prošla jsi všechny pokoje? I toalety?“

„Dívala jsem se úplně všude. Volala jsem i jejímu tátovi. Ale nebere to. Asi je v dole.“

„Řekla jsi to Tone?“ Ředitelka se rychle porozhlédla kolem.

„Ne, je u malých. Vypadá tam tak spokojeně. Neměla jsem to srdce jí říct, že se její dcera zase vyplížila ven. Už minule z toho byla skoro na prášky.“

Ředitelka sebrala z podlahy rukavici a položila ji na poličku. „Nevíš, kde mohou být? Hledali jsme je přece úplně všude. Dokonce i v kumbálu.“

Vyměnily si pohledy.

Muž se za sněhovou závějí cítil v bezpečí, nikdo ho zatím nezahlédl. Myšlenkami byl u dětí a jejich růžových tváříček a červených nosíků. Vybavil si popotáhnutí, když si utíraly orosený horní ret, jejich nemotorné pohyby v zimním oblečení, jasné oči, které ho zpřímá a zvědavě pozorovaly. Jako by se lišil od ostatních dospělých, se kterými se setkávaly. Toužil si k sobě ta malá tělíčka přitisknout. Ještě nikdy však nenatáhl ruku, aby se dotkl jejich horlivých obličejů.

Děti byly za sladkosti vděčné, ale zatím se mu nepodařilo je vylákat, aby přelezly plot. A on zase nevyužil šance vlézt na dětské hřiště. V osvětlených oknech školky občas zahlédl postavy přecházející sem a tam. Jedna z učitelek dokonce stála dlouho za závěsem a dívala se směrem k němu. Nehýbal se a doufal, že splyne se stíny sněhové závěje. Nic se však nestalo. Dveře se nerozletěly a nebouchly o zeď. Nikdo z domu se za ním rozzlobeně nerozkríkl a nevolal přes dětské hřiště, co tam dělá.

Čas ubíhal. Muž za sněhovou závějí mrzl, ale jen občas se opatrně a pomalu pohnul. A najednou byl pryč.

Ředitelka si oblékla teplé oblečení a kozačky a vyšla na zadní schodiště mateřské školky. Před sebou viděla hřiště s klouzačkami, houpačkami a prolézačkami. V temných stínech u plotu směrem k silnici ležely zapomenuté boby. Po Elle ani památky. Opatrně, skoro až nesměle, zavolala její jméno. Co kdyby náhodou šel někdo kolem? Co by si lidé asi tak pomysleli, kdyby ji tu viděli postávat a volat do prázdna? Hlas však daleko nedolehl. Jako by to v půli cesty přes hřiště vzdal a klesl do čerstvého sněhu.

Bouda se ukrývala v šeru. Na dveřích visela stará zrezivělá západka. Tu by ale Ella sama neotevřela. Mohl ji tam však uvěznit někdo ze starších dětí! A nikdo by

třeba neslyšel, že volá o pomoc? Ředitelka přestala přemýšlet nad možnostmi nahánějícími jen hrůzu a rychle seběhla po schodech.

Děti pozorovaly ředitelku dírou ve sněhové závěži. Pochechtávaly se a tlustými palčáky dusily smích. Nejprve uslyšely na schodech dupot kozaček. Pak se teprve objevila celá postava, která dlouhými kroky, pod nimiž křupal sníh, šla přes hřiště k boudě. Měla na sobě hnědou pérovou bundu, která jí sahala až ke kolenům. Co tam jen chce? Magnus vystrčil hlavu z díry, aby lépe viděl, co tam dělá, ale Kalle ho surově stáhl zpátky. Seděli tiše a výhružně se na sebe šklebili.

Před malou chvílí učitelka kvůli velkému mrazu nahнала děti z hřiště zpátky do školky. Po kapsách však měly plno sladkostí, které ještě nestačily sníst, a tak Kalle navrhl, aby se s nimi schovaly v prohlubni pod školkou. Ostatní děti postupně zacházely dovnitř, jen tahle partička zalezla do svého úkrytu. Plazily se úzkým sněhovým tunelem. Bylo jim jasné, že ředitelka nejspíš hledá právě je. Stejně je ale nenajde. Na to jsou dospěláci příliš hloupí. Děti nevěděly, jakým slovem by to lépe popsaly, prostě dospělí nikdy nic nepochopí. Ředitelka si třeba myslela, že si ani nedokážou odemknout vchodové dveře!

„Blboft,“ zašeptal Kalle, kterému brzy bude šest. Znal všechna slova, která byla právě v kurzu. „Mega. Fakt mega blboft.“ Neměl ani jeden přední zub, a tak si šlapal na jazyk. Kvůli tomu nevypadal tak neohroženě a dospěle, jak by si přál.

Čtveřice dětí se plazila dozadu k velké prohlubni pod školkou. Snažily se, aby je nikdo neslyšel, ale zimní oblečení jim šustilo, jak se třely o sníh. A navíc se cestou pod dům nepřestaly pošťuchovat.